

Scotts mi

Scotts minneprøve er en gjeterhundprøve dedikert til border collien Scott, eid av Kjell Johansen. Et tjuetalls deltakere er samlet for å delta.

Tekst og foto: André Spica

nnepørøve

I Harran i Nord-Trøndelag, ved en regnvåt, grønn og frodig eng, avholdes Scotts minneprøve. Dråpene fra oven kjemper hyppig med stråler fra solen om oppmerksomheten over det grønne jordet. På selve jordet finner i dag en spesiell gjeterhundprøve sted. Gjeterhunden Scott ble født i 1998 og var i Kjell Johansens eie i sine nesten 12 år. Scott ble trent av Kjell og tilbrakte mye tid i bruk på fjellet og på gjeterhundprøver. Scott var veldig dyktig på begge områdene og gjorde sjelden feil. I ti år var han i toppen i gjeterhundmiljøet i Nord-Trøndelag, og han ble tatt ut til å delta i NM mange ganger.

I følge Kjell selv og andre som har opplevd Scott på nært hold, var hunden noe ekstraordinært. Scott var veldig intelligent og selvstendig, mottakelig for kommandoer og lett å jobbe med. Hunden var nøye inntrent og taklet all slags sau; rask, lett, tung, motstridig og lignende. Scott ble i ung alder aldri sendt ut uten at Kjell visste antall sau, nettopp for å vite at alle ble sanket. Scott ble en hund som Kjell til slutt stolte hundre prosent på. Under en gjeterhundprøve på Verdalen pådro Scott seg en prolaps i forbindelse med en brå vending. Selv om Scott fikk restitusjon og fungerte i tre år til, var han blitt redusert og det medførte til slutt avliving i 2009.

Dagens gjeterhundprøve er til minne om Scott, og er en prøve som Eva og Kjell Johansen arrangerer i samarbeid med Namdal Gjeterhundlag. Prøven vil bli en tradisjon i årene fremover, og det er satt opp et vandreskjold til vinneren. For å få det til odel og eie må samme person ha vunnet tre ganger.

Gjeterhundprøve

En gjeterhundprøve er en prøve hvor gjeterhundeiere beviser for dommere at de har en hund de kan ha med til fjells. 60 poeng er det som må oppnås for å slippe båndtvang og kunne ha hunden løs hele året (under kontroll selsagt). Prøven legger vekt på om det er en lydig og grei hund som arbeider godt. Gjeterhundprøver er mest hobby for de fleste, men også alvor i og med at godkjent gjeterhundbevis deles ut i forbindelse med bestått prøve.

- Bak en vellykket gjennomføring i klasse 3 ligger utallige treningstimer.

Ute på jordet er prøven i gang. En border collie driver frem en flokk sau etter fløytekommandoer fra sin eier. På sidelinjen står både et knippe tilskuere og de øvrige deltakerne og ser på. Kjell Johansen forteller at dagens prøve er en klasse 3-prøve.

- Det er den mest krevende klassen. Likt for både klasse 1, 2 og 3 er at hundeføreren står ved en pøle i enden av prøveløypa. Herfra sendes hunden ut mot sauene. I klasse 3 befinner sauene seg 200-400 meter unna. Hunden skal løpe i en bue mot sauene og komme innpå dem bakfra, slik at sauene ikke blir skremt, forklarer Kjell.

- Herfra skal hunden ha kontroll på sauene og føre dem gjennom løypa. Hundefører gir fløytesignaler til hunden for å fortelle om den skal gå til høyre, venstre, legge seg ned eller drive fremover. Målet er at sauene skal gå kortest mulig vei på en bestemt tid.

Løypa og klassene

Løypa hunden skal føre sauene gjennom består av ulike momenter i form av porter sauene skal igjennom. I klasse 3 drives sauene først gjennom en inndrivingsport, deretter to porter til. Hele tiden befinner føreren seg ved stolpen sin og gir fløytekommandoer. Etter at ►

I gjeterhundprøver klasse 3 er hundeførerens posisjon markert med en stolpe. Herfra skal han dirigere hunden slik at sauene drives gjennom tre porter og inn i en sirkel hvor innhegningen befinner seg. Først da kan han forlate stolpen og ta aktivt del i avslutningen.

sauene er drevet gjennom den tredje porten skal de føres mot en innhengning på 2 x 4 meter (et kve) som ligger innenfor et avgrenset område. Først når sauene og hunden er innenfor det avgrensede målområdet kan hundefører gå hunden i møte. Et siste moment gjenstår. Hunden skal nå dele saueflokken i to og ta kommando over de fradelte hundene før de til slutt drives inn i innhegningen.

- Bak en vellykket gjennomføring i klasse 3 ligger utallige treningstimer, forteller Kjell.

- Klasse 1 og 2 er litt mindre krevende, men like fullt en krevende utfordring. Klasse 2 er som klasse 3, men med den forskjellen at hunden ikke trenger å dele saueflokken før den drives inn i innhegningen. Klasse 1 er den alle gjeterhunder starter i. Her er avstanden mellom hundeførerens påle og saueflokken 100 - 120 meter. Etter inndrivingsporten skal hunden

drive sauene rundt føreren og gjennom port 2 som befinner seg 50 - 70 meter unna. Føreren møter hunden etter andre port. Herfra skal føreren gå først og hunden bakerst for å drive sauene etter føreren gjennom port 3 og videre til innhegningen og inn i den, forklarer Kjell.

- Det blir poengtrekk ved skjeve linjer, portbom, for mange stopp og så videre. Hundens dyrebehandling legges det veldig stor vekt på, avslutter han.

Omfang

Det er en imponerende oppvisning som tar plass på jordet. Så fort en hund og fører lukker grinden til innhegningen, tar neste deltaker plass. Gjengangsmelodien er skarpe fløytesignaler som umiddelbart lystres av hunden i aksjon. Alt etter hva slags signal som gis, utfører hundene stort sett sine kommandoer med imponerende presisjon. For det utrente øyet er det ikke en

enkel sak å si hvem som gjør det bra og hvem som kommer mindre heldig ut av det, selv om noen skiller seg ut i hver sine ender av prestasjonsskalaen.

- Hunder som deltar på gjeterhundprøver er fra ett år og oppover, opplyser Kjell.

- Mye avhenger av treningsmengden hunden tåler og dens fysiske og psykiske modenhet. I konkurranse er det cirka 15-20 aktive deltakere i Nord-Trøndelag, hvor det årlig avholdes ca 15 prøver. Seks av dem i klasse 1 og cirka ni prøver i klassene 2 og 3. Når det gjelder aktiv bruk av gjeterhunder i fjellet, så er det mange flere enn de som deltar i konkurranser, presiserer han.

Gjeterhundprøver er inndelt i distriktsprøver i alle fylker og norgesserieprøver på landsbasis. Norgesserieprøver er prøver hvor kun de beste

Tannpleien ble nettopp enkel!

Bekjemp tannkjøttlidelser uten børsting!

Spør etter Fresh-Breath i din Zoo-butikk!

Bli kvitt Tannstein og Dårlig Ånde på 1-2-3
100% naturlig!

3 produkter som, hver for seg og sammen, gjør jobben!

Før

Etter

Hund-1

Tlf: 6133 1670 www.hund-1.no

samles, og disse arrangeres kun i enkelte fylker. Alle fylker får utdelt en kvote (antall hunder) av gjeterhundrådet i Norge, og de beste hundene i hvert fylke deltar på NM som siste prøve om høsten. Det er altså ingen liten merittliste Scott oppnådde i sitt gjeterhundliv. Ut over konkurranser i Norge kan det nevnes at konkurranser også holdes på internasjonalt nivå, hvor Norge konkurrerer i toppen.

Dagens vinner

Tilbake på det grønne og frodige jordet i Haran og Scotts minneprøve, nærmer det seg en avklaring på hvem som stikker av med det første vandreskjoldet. Den som trekker det lengste strået, ja faktisk de to lengste, er Torfinn Sivertsen. Han tar seg den frihet å bli både nummer 1 og 2, henholdsvis med hundene Sista og Mirk. På tredjeplass ender Stein Svedahl og hunden hans Hertugen. Torfinn oppsummerer gledelig sin og sine firbeintes prestasjoner i dag.

- Jeg er fornøyd med dette. Jeg hadde ikke så store forventninger på grunn av manglende trening til prøver i år, så dette gikk bedre enn forventet, smiler han.

- Det er voksne hunder, så de begynner å kunne dette. Begge har flere seire bak seg fra tidligere prøver. Mirk har blant annet vært fylkesmester

og er den beste av de to over tid. Han har vært med på landslaget i to år.

I tillegg til gjeting av egne sauer bruker Torfinn sine firbeinte nyttehunder til gjeting også for Skjækerfjella beitelag.

- Det beste grunnlaget for gjeterhundprøver dannes til fjells. Hundenes aktivitet i fjellet er det som gir best trening, poengterer han.

- Alle med interesse for denne type konkurranse kan delta på prøver. Vi som har sau får ofte hjelp fra folk som ikke har sauer selv, men som driver med konkurranser. Det gjelder både vanlig tilsyn i fjellet og sanking på høsten. I Skjækerfjella beitelag er det med to som ikke selv har sau, sier han.

Torfinn er erfaren i gjeterhundmiljøet og deltar på prøver av flere grunner.

- Jeg har holdt på siden en gang på 80-tallet om jeg ikke husker feil. Jeg deltar fordi jeg driver med sau og bruker dem mye i arbeid. Deltakelse i prøver gir bedre brukshund. De beste brukshundene er de beste prøvehundene, forteller han.

Det er ikke bare det å skape dyktige gjeterhunder som ligger bak deltakelsen på prøver.

- Konkurranseninstinktet er på plass under prøver, og jeg har ambisjoner om å gjøre det så bra som mulig rent konkurransemessig. Det vil si deltakelse på landslaget. Det er et moro miljø med mye snedige folk, så oppsummert kan jeg si at prøvene er en blanding av alvor og lystbetonhet, avslutter Torfinn med et triumferende smil der vandreskjoldet er godt plantet i klypene. ■

Vandreskjoldet endte til slutt i Torfinn Sivertsens hender etter å ha innkassert både første og andre plass med henholdsvis hundene Sista og Mirk.

Et av fløytesignalene hunden må lystre er signalet om å legge seg. Sauene skal drives kontrollert, og da må også hunden holdes under kontroll.

Avslutningsvis skal hunden dele saueflokken i to og ta kommando over de fadelte hundene før de til slutt drives inn i innhegningen.

mimSAFE

Kollisjonstestede produkter

Besøk oss på
DOGS 4 ALL
på stand nr. E03-01

... Sikkerhet for både hunden og familien!

Safe with us

Importør: Veng Norge AS • tlf: 69195400 • www.veng.no

